

delte Erkjendelse nu er kommen dertil, at det omfider er paa Tiden, at det aabne Land sættes i Besiddelse af nogle af de Rettigheder, som de med Billighed kunne gjøre Fordring paa. Ifølge Sagernes Bessaffenhed har det stillet sig saaledes, at forskjellige af de Næringsveie, som nu alene drives i Kjøbstæderne, hensigtsmæssigere og bedre kunne drives paa Landet. Der er adskillige andre Næringsveie, hvor Forholdet omtrent er lige, som ligesaa godt og med ligesaa stor Fordeel kunne drives paa Landet som i Kjøbstæderne, og derimod er der andre og vistnok den overveiende Deel, som kun egne sig for Kjøbstæderne. Jeg har derfor ikke kunnet være enig med Udvalgets Fleertal, som har troet, at det skulde være nødvendigt at gjøre nogen Indskrænkning med Hensyn til det foreliggende Lovudkast. Udvalget har i sin Heelhed indrømmet Nødvendigheden af, at en Deel af den paatænkte Næring kom ligesaa fuldt i Landdistricternes som i Kjøbstædernes Besiddelse; men de have dog troet, at det var nødvendigt at gjøre nogen Indskrænkning med Hensyn til endeel af Næringsbruget, nemlig Afsetningen eller Forbruget. Udvalgets Fleertal har saaledes anset det for en ubillig Fordring, at Landboerne ville gjøre Krav paa at forsyne Kjøbstadbeboerne med adskillige Fornødenheder, og det har syntes, at det var formasteligt, at Landet vilde træde i Concurrence med Kjøbstæderne. Jeg troer nu, at til et af de Næringsbrug, som ligesaa fuldt egner sig til at drives med Fordeel paa Landet som i Kjøbstæderne, hører Ølbrygningen. Jeg har, for at bestyrke denne min Anskuelse, anstillet saa omhyggeligt en Sammenligning, som det har været mig muligt, imellem Fordelene og Manglerne ved Bryggerierne paa Landet og i Kjøbstæderne. Jeg har afvejet begge Dele mod hinanden saa godt og saa nøiagtigt, som jeg har formaaet, og jeg er kommen til det Resultat, at Fordelene og Manglerne i det Hele omtrent kunne opveie hverandre. Da jeg imidlertid ikke turde vente, at dette individuelle Skjøn af mig skulde kunne være nogen Autoritet for det høitærede Thing, saa har jeg søgt at skaffe mig Allierede i denne Sag, og jeg har, for at skaffe mig en saadan Alliance, endogsaa henvendt mig til de formeentlige Mod-

standere af denne Sag, nemlig Bryggerne. Jeg har forelagt tvende Bryggere i Kjøbenhavn min Anskuelse og de Resultater, jeg var kommen til. Om de endogsaa ikke have billiget Resultaterne i deres Enkeltighed, have de dog i det Hele givet mig Ret i den Anskuelse, at Bryggerierne kunne i Kjøbenhavn drives med fuldkommen saamegen Fordeel som paa Landet, og de have endogsaa, hver især, tilføiet, at, saafremt de i dette Dieblif skulde anlægge Bryggerier, vilde de ikke tage i Betænkning at anlægge dem i Kjøbenhavn. Jeg veed nu ikke, om Forholdene i Kjøbenhavn og Provindskjøbstæderne ere meget forskellige; jeg troer det ikke; men hvis de ikke ere det, kan der ikke være Tvivl om, at Bryggerierne i Kjøbstæderne i det Hele maae kunne optage Concurrencen med Bryggerierne paa Landet; de ville endogsaa kunne forebygge denne Concurrence. Men det kommer kun an paa, at Bryggerierne i Kjøbstæderne blive, hvad de bør være, at Vedkommende ved vel indrettede Bryggerier og ved at anvende deres Capitaler og Indsigt paa behørig Maade sættes istand til at levere et Product, der enten er bedre eller billigere, end det, der kan leveres fra Landet. Der kan formeentlig kun være Tale om en Forskjel i de Byrder, som hvile paa Kjøbstadbryggerierne fremfor paa Landbryggerierne navnlig med Hensyn til den større Communeafgift, der i Reglen maa udredes i Kjøbstæderne, end paa Landet; men ikke at tale om, at Forholdenes Ordning paa Landet vistnok vil medføre, at der for Fremtiden kommer til at svares betydeligere Afgifter af Beboerne i Landcommunerne, saa kan det dog i ethvert Tilfælde ikke blive andet end den Forskjel, der er mellem de Byrder, som nu udredes til Kommunen, der kunde komme til at hvile trykkende paa Kjøstadbryggerierne; men denne Forskjel er i og for sig saa ubetydelig, at jeg troer, den aldrig kan have Indsydelse paa, om Kjøstadbryggerierne ville kunne ubholde Concurrencen ligeoverfor Landbryggerierne. Men det er heller ikke Anlægget af Landbryggerier som Udvalgets Fleertal har villet modsætte sig; det er gaaet ind paa, at den Frihed, som Lovforslaget tilfiger, skal tilstaaes dem, men det har derimod troet, i Kjøbstædernes Interesse at burde fore-